Lietas Nr. C36039016
Lietas arhīva Nr. C-0390-16

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Talsos 2016.gada 23.maijā

Talsu rajona tiesa
tiesnese Ilze Valbaka,

izskatot rakstveida procesā civillietu AAS „BTA Baltic Insurance Company" maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par naudas piedziņu,

konstatēja:

AAS „BTA Insurance Company" (turpmāk – prasītāja) 2016.gada 4.februārī cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. C/ (turpmāk – atbildētājs) par 243,88 EUR piedziņu, norādot, ka 2014.gada 15.martā prasītāja kā apdrošinātāja un /pers. E/ kā apdrošinājuma ņēmējs noslēdzis Īpašuma apdrošināšanas līgumu, ar kuru apdrošināts apdrošinājuma ņēmēja dzīvoklis Nr.19 daudzdzīvokļu namā /adrese/, /ADRESE/. Apdrošināšanas polise Nr.LV14-B2-00005407-5. Apdrošināšanas līgums noslēgts no 15.03.2014. līdz 14.03.2015., apdrošinot uguns, šķidruma vai tvaika noplūdes, dabas stihisku postu un trešo personu prettiesiskas rīcības riskus, kopējo apdrošinājuma summu nosakot 35 000 EUR. Līguma darbības laikā /pers. E/ norādījis, ka apdrošinātais dzīvoklis appludināts no dzīvokļa Nr.22 un nodarīti zaudējumi. Pamatojoties uz SIA "Izitek" remonta darbu tāmi, izdevumi dzīvokļa atjaunošanai novērtēti 1287,29 EUR. Saskaņā ar līgumu, no 1287,29 EUR atskaitot PVN 21 (223,41 EUR) pašrisku 70 EUR, BTA izmaksājusi cietušajai personai apdrošināšanas atlīdzību 993,88 EUR par nekustamā īpašuma bojājumiem. Saskaņā ar SIA "Talsu Namsaimnieks" 2014.gada 6.decembra apsekošanas aktu Nr.14/00 dzīvoklī Nr.22 noplīsusi šlanga no veļas mašīnas, kā rezultātā notikusi dzīvokļa Nr.19 nopludināšana. Dzīvokļa Nr.22 īpašnieks ir atbildētājs. Pieļaujot dzīvokļa apliešanu, atbildētājs nav rīkojies kā rūpīgs saimnieks, un saskaņā ar likuma "Dzīvokļa īpašuma likums" 14.panta pirmo daļu iestājies pienākums segt zaudējumus dzīvokļa Nr.19 īpašniekam. Izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, BTA saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu ir pārņēmusi cietušā nekustamā īpašuma īpašnieka prasījuma tiesības pret personu, kas atbildīga pret zaudējumiem, un vērsušies pie atbildētāja ar pretenzijām par zaudējumu atlīdzību. Atbildētājs zaudējumus atlīdzinājis daļēji 750 EUR, pēdējo maksājumu veicot 2015.gada 2.martā, par atlikušo summu 243,88 EUR spiesti vērsties tiesā. Prasība pamatota uz Civillikuma 1773., 1775., 1759., 1779., 1784.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 14.panta pirmo daļu un likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu un Civilprocesa likuma 195.pantu. Prasītājas prasījumi: 1) piedzīt no atbildētāja zaudējumus 243,88 EUR, visus tiesāšanās izdevumus; 2) atzīt tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no piespriestās zaudējumu summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanas brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei. Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē, ka nepiekrīt mediācijas darbībām pēc pieteikuma iesniegšanas tiesā. (skatīt lietas 4.-7.lapu)

Saskaņā ar Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 250.$^{21}$panta noteikumiem 2016.gada 5.februārī uz atbildētāja deklarēto dzīves vietu tika izsūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa ar lūgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus. (skatīt lietas 27., 29.lapu)

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav iesniedzis, nav izteicis lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē; tas saskaņā ar CPL 250.$^{21}$panta otro daļu nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

CPL 250.$^{25}$panta pirmā daļa nosaka, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.$^{26}$pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Paziņojums pusēm nosūtīts 2016.gada 15.martā, norādot, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2016.gada 23.maijā un spriedums būs pieejams tiesas kancelejā no 2016.gada 23.maija plkst. 15.00. (skatīt lietas 33., 34.lapu)

Saskaņā ar CPL 56.panta pirmo un piekto daļu, ievērojot 250.$^{21}$pantu, prasības pieteikums, paziņojums par paskaidrojumu sniegšanu un paskaidrojuma veidlapa, kā arī par lietas izskatīšanu rakstveida procesā atbildētājam nosūtīts ierakstītā sūtījumā uz atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi /adrese A/. (skatīt lietas 27., 33.lapu)

Atbildētājam adresētie tiesas sūtījumi saņemti atpakaļ tiesā – prasības pieteikums, paziņojums par paskaidrojumu sniegšanu un paskaidrojuma veidlapa saņemta 2016.gada 10.martā ar norādi pasta uzziņās "Beidzies glabāšanas laiks." (skatīt lietas 31.-32.lapu); paziņojumi par lietas izskatīšanu rakstveida procesā saņemti 2016.gada 19.aprīlī ar norādēm pasta uzziņās "Beidzies glabāšanas laiks. Piegādes laikā adresāts nav sastopams, atstāts aicinājums." (skatīt lietas 36.- 38.lapu).

CPL 56.$^{1}$panta otrā daļa nosaka, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi .. un no pasta .. dokumenti nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Līdz ar to tiesa secina, ka atbildētājam likumā paredzētajā kārtībā ir paziņots par prasību un lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2016.gada 23.maijā, jo prasības pieteikums un paziņojumi nosūtīti uz viņa deklarēto dzīvesvietu un prasītāja norādīto dzīvesvietu, un viņam kā Latvijas Republikas iedzīvotājam ir jāievēro Dzīvesvietas deklarēšanas likuma noteikumus, ka atbildētājam pašam jāuzņemas atbildība par savas rīcības tiesiskajām sekām.

Atbildētājs saskaņā ar CPL 58.panta noteikumiem nav paziņojis tiesai par savas adreses maiņu lietas tiesvedības laikā.

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, atzīst, ka maza apmēra prasība par naudas piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi šādu apsvērumu dēļ:

Saskaņā ar Uzņēmumu reģistra 2015.gada 7.jūlija izziņu, "BTA Insurance Company" SE saistību un tiesību pārņēmējs ir AAS "BTA Baltic Insurance Company". (skatīt lietas 23.lapu)

Saskaņā ar īpašuma apdrošināšanas līguma noslēgšanas apstiprinājumu Nr.LV14-B2-00005407-5 2014.gada 15.martā starp prasītāju ("BTA Insurance Company" SE) kā apdrošinātāju un /pers. E/ kā apdrošinājuma ņēmēju noslēgts Mājokļa apdrošināšanas līgums, ar kuru apdrošināts apdrošinājuma ņēmējam piederošais Nr.19, daudzdzīvokļu mājā /adrese/. (skatīt lietas 12.lapu)

Apdrošināšanas līgums noslēgts par laika periodu no 2014.gada 15.marta līdz 2015.gada 14.martam saskaņā ar Mājokļa apdrošināšanas noteikumiem Nr.3F-2, apdrošinot uguns, šķidruma vai tvaika noplūdes, dabas stihisku postu un trešo personu prettiesiskas rīcības riskus, apdrošinājuma summu nosakot 35000 EUR apmērā.

Apdrošināšanas līgumā apdrošinātā pašrisks par katru apdrošināšanas gadījumu noteikts 70 EUR apmērā.

2014.gada 6.decembrī /pers. E/ iesniedzis īpašuma apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu, kurā norādīts, ka apdrošinātais īpašums bojāts šķidruma noplūdes rezultātā no bojātiem cauruļvadiem. (skatīt lietas 11.lapu)

No 2014.gada 6.decembrim SIA "Talsu Namsaimnieks" akta Nr.14/00 par konstatētajiem bojājumiem izriet, ka dzīvokļa Nr.19 vannas istabai, koridoram un virtuvei nodarīti bojājumi, pārplīstot dzīvokļa Nr.22 veļas mašīnas šlangai, kā rezultātā radusies ūdens noplūde. (skatīt lietas 10.lapu)

2014.gada 10.decembrī sastādīts īpašuma – dzīvokļa Nr./adrese/ bojājumu apskates protokols, piedaloties SIA "Izitek" ekspertam un dzīvokļa Nr.19 īpašniekam /pers. E/. (skatīt lietas 16.lapu)

Atbilstoši SIA "Izitek" 2014.gada 12.decembra tāmei, appludināšanas rezultātā radīto bojājumu novēršanai izdevumi aprēķināti 1287,29 EUR apmērā, tai skaitā PVN 21% 223,41 EUR apmērā. (skatīt lietas 17.-18.lapu)

Apdrošinājuma ņēmējam 2014.gada 15.decembrī izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība 993,88 EUR apmērā. (skatīt lietas 19.lapu)

Saskaņā ar Talsu rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas Ģibuļu pagasta zemesgrāmatas nodalījumam Nr.100000039836 19, dzīvokļa īpašums Nr./adrese/, Talsu novadā pieder /pers. E/. (skatīt lietas 13.-15.lapu)

Saskaņā ar Talsu rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas Ģibuļu pagasta zemesgrāmatas nodalījumam Nr.100000039836 22, dzīvokļa īpašums Nr./adrese/, Talsu novadā pieder /pers. C/. (skatīt lietas 20.lapu)

Lietā nav strīda par to, ka prasītāja izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību apdrošinājuma ņēmējam – /pers. E/, dzīvokļa īpašuma Nr./adrese/ Talsu novadā, īpašniekam par nodarītajiem zaudējumiem nekustamajam īpašumam sakarā ar ūdens noplūdi.

Ar prasītājas 2014.gada 15.decembra pretenziju pierādīts, ka prasītāja lūgusi atbildētāju līdz 30.12.2014. atlīdzināt zaudējumus 993,88 EUR apmērā un ar 2015.gada 26.maija atgādinājumu brīdinājusi atbildētāju, ka, tā kā iemaksāti tikai 750 EUR, tad, neatlīdzinot zaudējumus pilnā apmērā līdz 2015.gada 3.jūnijam, vērsīsies tiesā. (skatīt lietas 21., 22.lapā)

Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmā daļa noteic, ka apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim.

Atbilstoši Civillikuma 1793.panta 1.punktam, prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc likuma, bez agrākā kreditora gribas izteikuma.

Līdz ar to atzīstams, ka prasītāja likumiskā ceļā ieguvusi prasījuma tiesības pret personu, kura apdrošinājuma ņēmējam nodarījusi zaudējumus. Līdz ar to lietā nevar būt strīds par to, ka prasītājai ir regresa tiesības pret atbildētāju.

Civillikuma 1770.pants noteic, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pamet̄ums. Savukārt Civillikuma 1771.pants noteic, ka zaudējums var būt vai nu tāds, kas jau cēlies, vai tāds, kas vēl stāv priekšā; pirmajā gadījumā tas dod tiesību uz atlīdzību, bet otrajā uz nodrošinājumu, bet 1772.pants paredz, ka jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums.

Tiesa atzīst, ka apdrošinājuma ņēmējs cietis mantiskus zaudējumus, kas izpaudies kā viņam piederošā nekustamā īpašuma bojājumus.

Dzīvokļa īpašuma likuma 2.panta pirmā daļa noteic, ka dzīvokļa īpašums ir dzīvojamā mājā tiesiski nodalīts patstāvīgs nekustamais īpašums, bet minētā panta otrā daļa noteic, ka dzīvokļa īpašums kā lietu kopība sastāv no atsevišķā īpašuma un attiecīgas kopīpašuma domājamās daļas. Dzīvokļa īpašuma sastāvā ietilpstošais atsevišķais īpašums un kopīpašuma domājamā daļa tiesiski nav atdalāmi.

Atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta otrās daļas 2.punktam, atsevišķā īpašuma elementi ir inženiertīkli un inženierkomunikācijas līdz kopīpašuma stāvvadiem.

Atbilstoši 2014.gada 6.decembra SIA "Talsu Namsaimnieks" aktam par konstatētajiem bojājumiem, apdrošinājuma ņēmēja dzīvoklī radās bojājumi pārplīstot dzīvoklī Nr.22 mīkstajai pievadcaurulei uz veļas mašīnu, tādējādi atzīstams, ka ūdens noplūdes cēlonis bija bojājums dzīvokļa inženiertīklos, kas atrodas atbildētāja atsevišķā īpašumā.

Dzīvokļa īpašuma likuma 14.panta pirmā daļa noteic, ka dzīvokļa īpašnieks par zaudējumu nodarīšanu citiem dzīvokļu īpašniekiem vai citām personām ir atbildīgs normatīvajos aktos, dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumos vai savstarpēji noslēgtajos līgumos noteiktajā kārtībā.

Civillikuma 1644.pants paredz, ka – kas otram nodara kaitējumu bez ļauna nolūka, ja viņš par šo kaitējumu ir vainojams, pielaiž neuzmanību.

Atbilstoši Civillikuma 1646.pantam, par vieglu neuzmanību atzīstams tās rūpības un čaklības trūkums, kāda vispār jāievēro krietnam un rūpīgam saimniekam.

Tiesa atzīst, ka atbildētājam, kā dzīvokļa īpašuma īpašniekam, bija pienākums sekot līdzi dzīvoklī esošo inženierkomunikāciju tehniskajam stāvoklim un nepieciešamības gadījumā veikt to remontu vai nomaiņu, tādējādi par ūdens noplūdes rezultātā radītājiem zaudējumiem dzīvoklī Nr./adrese/, ir vainojams dzīvokļa Nr.22 īpašnieks /pers. C/, līdz ar to atbildētājam ir pienākums atlīdzināt radušos zaudējumus.

CPL 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbildētājs celto prasību nav apstrīdējis, nav iesniedzis pierādījumus tam, ka savas saistības ar prasītāju būtu nokārtojis (CL 1838.p.), līdz ar to, tiesai nav pamata apšaubīt faktu, ka atbildētājs pilnā apmērā nav atlīdzinājis prasītājai zaudējumus. Turklāt, saskaņā ar CPL 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Ievērojot minētos faktus, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami zaudējumi izmaksātās, bet neatlīdzinātās apdrošināšanas atlīdzības 243,88 EUR apmērā.

Saskaņā ar CPL 41.panta pirmo daļu prasītājas samaksātie tiesas izdevumi, ja prasība apmierināta, piespriežami no atbildētāja par labu prasītājai.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar šo likuma normu, ievērojot, ka prasība apmierināma pilnīgi, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama samaksātie tiesas izdevumi: valsts nodeva 71,14 EUR, kas aprēķināta saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) noteikumiem: (piedzenamā parāda summa 243,88 *euro* x 15%, bet ne mazāk par 71,14 *euro* (skatīt maksāšanas uzdevumu lietas 8.lapā), tiesas izdevumi 4,70 EUR par prasības pieteikuma noraksta un pavēstu nosūtīšanu (skatīt maksājuma uzdevumu lietas 9.lapā).

Faktiski šajā lietā tiesas izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas paziņojumu nosūtīšanu ir 5,82 EUR, līdz ar to nesamaksātie tiesas izdevumi ir 1,12 EUR (5,82 EUR – 4,70 EUR; skatīt lietas 2.lapu), ievērojot ka prasība ir apmierināma, piedzenami no atbildētāja par labu Tiesu administrācijai. Maksājuma dokumentu, kas apstiprina tiesas izdevumu labprātīgu samaksu par labu Tiesu administrācijai, atbildētājam nekavējoties jāiesniedz Talsu rajona tiesā.

Saskaņā ar CPL 195.pantu prasītājam pēc tiesas sprieduma par naudas summas piedziņu pasludināšanas ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus uz likuma pamata (Civillikuma 1759.pants), kuru apmērs noteikts Civillikuma 1765.pantā.

Prasītāja lūdz atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % no piedzītās zaudējumu summas par laika periodu no sprieduma stāšanās spēkā līdz tā pilnīgai izpildei.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1759.panta 1. un 2.punkts paredz, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu un par svešu naudu, kad tās turētājs to lietojis savā labā.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu, procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā, bet panta ceturtā daļa paredz, ka procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla.

Ņemot vērā minēto tiesisko regulējumu un ievērojot lietā pierādīto atbildētāja pieļauto zaudējumu samaksas kavējumu, tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no zaudējumu summas 243,88 EUR.

Saskaņā ar CPL 204.$^{1}$pantu, taisot spriedumu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa norāda, ka spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, ja pastāv kāds no CPL 440.$^{2}$pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 194., 204.$^{1}$, 250.$^{25}$, 250.$^{27}$pantu

tiesa

nosprieda:

Apmierināt prasību pilnīgi.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu apdrošināšanas akciju sabiedrībai „BTA Baltic Insurance Company", reģistrācijas Nr.40103840140, zaudējumus 243,88 EUR (divus simtus četrdesmit trīs *euro* un 88 centus), valsts nodevu 71,14 EUR (septiņdesmit vienu *euro* un 14 centus), ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 4,70 EUR (četrus *euro* un 70 centus), kopā piedzīt 319,72 EUR (trīs simtus deviņpadsmit *euro* un 72 centus).

Piedzītā summa iemaksājama apdrošināšanas akciju sabiedrības „BTA Baltic Insurance Company" norēķinu kontā LV59PARX0000978380022, AS „Citadele banka", bankas kods PARXLV22, maksājuma mērķis IB2-35852/01-14.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai līdz šim nesamaksātos tiesas izdevumus 1,12 EUR (vienu *euro* un 12 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā LV51TREL2190458019000.

Maksājuma dokumentu, kas apstiprina tiesas izdevumu labprātīgu samaksu par labu Tiesu administrācijai, atbildētājam nekavējoties iesniegt Talsu

rajona tiesā.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos kavējuma procentus 6 % gadā no piespriestās zaudējumu summas 243,88 EUR (diviem simtiem četrdesmit trīs *euro* un 88 centiem) par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2016.gada 23.maija, Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese I.Valbaka